

• • • • • • • • • • • • • • • •
• • • • • • • • • • • • • • • •
• • • • • • • • • • • • • • • •
• • • • • • • • • • • • • • • •

Til DCA, AU-Tech

Klimarådets hørings svar til ”Virkemidler til reduktion af klimagasser i landbruget (Klimatabel m. tilhørende katalog)”

10. november 2022

Klimarådet har med stor interesse læst Virkemidler til reduktion af klimagasser i landbruget (Klimatabel m. tilhørende katalog), der nu er i høring med svarfrist for hørings svar d. 10 november 2022. Klimarådet mener, at det generelt understøtter det pågående og nødvendige vidensopbyggende arbejde som understøtter klimagasreduktioner i sektoren.

Klimarådet vil dog gerne fremhæve, at virkemiddelkataloget ikke beskriver permanente eller langsigtede LULUCF-effekter, og at de underliggende antagelser ikke fremgår tydeligt for læseren. Klimarådet ser, at virkemiddelkataloget kan læses på mindst to måder. 1) LULUCF-effekterne fra eksempelvis eftergrøder er beregnet som ændringen fra en driftsform uden efterafgrøder til året efter med efterafgrøder, og at dette er en gennemgående systematik for kulstofeffekterne. 2) LULUCF-effekterne fra f.eks. eftergrøder er beregnet som de gennemsnitlige langsigtede lagerforskelle mellem et system med efterafgrøder og et system uden efterafgrøder. I begge tilfælde vil LULUCF-effekten ikke beskrive den nettokulstoflagereffekt, som virkemidlet har over tid. Dermed undlader kataloget to vigtige ændringer i kulstoflageret, som vil optræde, såfremt virkemidlets effekt var beskrevet i en anden tidshorisont eller under andre præmisser.

For det første, forventes den årlige kulstofopbygning at være aftagende over tid, hvorfor den årlige nettoeffekt på kulstoflageret også er aftagende. Det betyder, at nettoeffekten af eksempelvis ved efterafgrøder formentlig vil være langt mindre i et tiårigt tidsperspektiv en opgjort som en førsteårs effekt. For det andet opstår der et problem, hvis virkemidlet ikke længere er i brug. Stoppes brugen af f.eks. efterafgrøder, vil kulstoflageret blive reduceret igen henimod hvad lageret var i udgangspunktet. Dermed vil nettoeffekten på kulstoflageret i denne periode være negativ. Lagereffekterne er altså lavet under forudsætninger, som ikke er tydeliggjort. Konsekvensen af denne tilgang til LULUCF-effekter kan i værste fald være, at beslutningstagere bliver præsenteret for klimaeffekter ved virkemidler, som ikke reelt har den forventede effekt. Når virkemidlet indbygges i den årlige Klimafremskrivning, vil tilgangen til LULUCF desuden være en anden, og effekterne vil derfor ikke være enslydende.

Klimarådet ønsker med udgangspunkt i de to problemstillinger at henstille til, at det blev gjort helt tydeligt i dokumentationen, hvilke antagelser der ligger til grund for LULUCF beregningen. Hermed kan risikoen reduceres for at aktører bruger virkemiddelkataloget uden hensyntagen til disse afgørende antagelser. Klimarådet vurderer således, at fordi LULUCF-effekten er så afhængig af den konkrete kontekst, kan Klimavirkemiddelkataloget i dets nuværende form give anledning til, at klimaeffekten ved nogle landbrugsvirkemidler ikke realiseres.

Et forslag til at synliggøre antagelserne er, at Klimavirkemiddelkataloget illustrerer en række effekter igennem følsomhedsanalyser, som belyser betydningen af de centrale antagelser. Det kunne være betydningen af den afgrøde, som går forud for efterafgrøden? Hvor hurtigt reduceres kulstoflageret i jorden, såfremt arealet med efterafgrøder flyttes fra én hektar til én anden? Og hvor meget ændres det gennemsnitlige årlige kulstofoptag, såfremt virkemidlerne implementeres med forskellige tidshorisonter?